

Grzegorz Mierzejewski

Parafialna Grupa Rekonstrukcji Historycznej „Święty Marcin” w Mochowie

---

Nasze Korzenie 6, 113-114

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ks. Grzegorz Mierzejewski

Parafialna Grupa Rekonstrukcji Historycznej „Święty Marcin” w Mochowie

W ciągu ostatnich kilkunastu lat w Polsce bardzo dynamicznie rozwija się ruch rekonstrukcji historycznych. Grupy zapaleńców organizują się w różnorakie stowarzyszenia, dokładnie poznają dzieje naszej ojczyzny i świata. Odtwarzają z wielką pieczołowitością stroje, wyposażenie i przedmioty codziennego użytku używane w przeszłości. Potem, w sposób widowiskowy, prezentują ważne wydarzenia, bitwy i życie obozowe z różnych epok, począwszy od okresu prasłowiańskiego aż po współczesność. Dla licznie przybywających widzów, a szczególnie dla ludzi młodych, jest to okazja do zainteresowania się historią i umacniania postaw patriotycznych. Dla samych rekonstruktorów jest to coś więcej niż zabawa. Rekonstrukcja historyczna jest dla nich swoistym wehikułem pozwalającym podróżować nie tylko w przestrzeni, ale i w czasie. Poza tym rekonstruktorzy, stąpając po polach bitewnych Polski i Europy, słuchając przywołanego z przeszłości szumu broni i huku wystrzałów, mogą poczuć duchową jedność ze swymi towarzyszami broni, którzy walczyli na tych miejscach. W czasie mszy świętych celebrowanych za poległych i podczas wieczornych spotkań przy obozowych ogniskach, da się odczuć ich obecność. Jednocześnie w umysłach budzi się świadomość odpowiedzialności za naszą ojczyznę, za którą tylu Polaków oddało życie. Dlatego działalności rekonstruktorów towarzyszy poczucie misji jaką wypełniają. Wyrazem tego jest ich dbałość o pomniki historyczne, mogiły i miejsca pamięci narodowej.

W naszej małej ojczyźnie, jaką jest gmina Mochowo, też istnieje takie stowarzyszenie.

Jako miejscowemu proboszczowi, wiosną 2012 roku, udało mi się zebrać kilkanaście osób, głównie młodych, i założyć Parafialną Grupę Rekonstrukcji Historycznej „Święty Marcin” w Mochowie. W nazwie występuje św. Marcin, gdyż jest patronem parafii, a ponadto, jak wiadomo, był żołnierzem, rzymskim legionistą. Powstanie grupy wiązało się z chęcią uczczenia 150. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego. Na terenie gminy Mochowo miały miejsce dwie powstańcze potyczki: na Koziołku, w lesie niedaleko Ligowa, 16 kwietnia 1863 roku, i pod Choczniem i Żurawinem, 17 września 1863 roku.

W skład grupy wchodzi obecnie prawie dwadzieścia osób z Mochowa, Płocka i Dobrzykowa. Umundurowanie zostało uszyte na podstawie fotografii z epoki. Uzbrojenie stanowią repliki broni palnej i kos bojowych i oryginalne szable. Oddział posiada też dwie oryginalne dubeltówki kapiszonowe i legendarny austriacki karabin strzelców wyborowych systemu Lorenza, bardzo ceniony przez powstańców. Nie brakuje również kopii powstańczego sztandaru.

Grupa zainaugurowała swą działalność 15 maja 2012 roku obecnością na uroczystościach związanych z rocznicą śmierci generała Zygmunta Padlewskiego w Płocku. Latem tego samego roku formacja wzięła udział w zdjęciach plenerowych do filmów dokumentalnych o Powstaniu Styczniowym w okolicach Płocka. Na portalu You Tube już można zobaczyć film *Ziemia gostynińska 1863* i *Powstanie Styczniowe w ziemi dobrzyńskiej*.

W roku 2013, obchodząc 150. rocznicę Powstania Styczniowego, Parafialna GRH wzięła udział w rekonstrukcjach historycznych orga-

nizowanych przez Miasto Płock i Muzeum Mazowieckie w Płocku. Były to *Atak na odwach* i *Powstańczy obóz*. Oprócz tego grupa uczestniczyła w rekonstrukcji bitwy pod Węgrowem i w różnych uroczystościach rocznicowych, m.in. w Brudzeniu Dużym, Sierpcu, Płocku, Szczutowie, Gaśnie. Punktem kulminacyjnym obchodów były dla nas uroczystości na własnym terenie. Dzięki współpracy pani wójt gminy Mochowo Jadwigi Przedpełskiej, ks. proboszcza Andrzeja Zembrzuskiego z Ligowa i Parafialnej GRH uczczono pamięć szesnastu powstańców poległych pod Koziołkiem. Na cmentarzu w Ligowie powstał nowy pomnik, w którym wykorzystano fragmenty zniszczonego przed laty powstańczego nagrobka. Druga uroczystość miała miejsce w Choczni i Żurawinie. Zgromadziła przedstawicieli gminy, dzieci z miejscowych szkół, harcerzy i mieszkańców. Parafialna GRH ufundowała pamiątkową tablicę umieszczoną na kapliczce postawionej w miejscu potyczki, gdzie zginęło 5 powstańców.

Uroczystości pod Szczutowem w 150. rocznicę Powstania Styczniowego, 7 VII 2013.

Ciekawym doświadczeniem był wyjazd na rekonstrukcję walk z 1920 roku pod Ratowem, gdzie kilku z nas wystąpiło w mundurach bolszewickich. Aby widowisko było kompletne, część uczestników musi odtwarzać wojsko nieprzyjaciela.

W roku 2014 nasza grupa poszerzyła zakres swych zainteresowań i wystawiła pododdział żołnierzy wyklętych, który 1 marca wzięł udział w płockim marszu pamięci.

Bieżący rok obfituje w różne ważne rocznice. Dlatego przygotowujemy wystawę zatytułowaną „Żołnierze Niepodległej”, która zaprezentuje sylwetki polskich żołnierzy z okresu walk o niepodległość: od Insurekcji Kościuszkowskiej aż po czasy współczesne. Na dwudziestu manekinach i w muzealnych gablotach miłośnicy barwy i broni zobaczą częściowo oryginalne, a częściowo zrekonstruowane, mundury i oporządzenie, dokumenty i odznaczenia. Wystawa zostanie otwarta 13 września 2014 roku w Muzeum Diecezjalnym w Płocku, w 75. rocznicę Września 1939. Na otwarciu zostanie wyświetlony nasz film dokumentalny *Bitwa pod Płockiem 1939*.

Uroczystości pod Gaśnem w 150. rocznicę Powstania Styczniowego, 12 III 2014.

Spotkanie z kombatantami w Gaśnem, 12 III 2014.

Rekonstrukcja bitwy z 1920 r. pod Ratowem, 16 VI 2013.

